

D E C I Z I E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Natalia Iuzeac
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Arsenie Guzun împotriva
Nataliei Iuzeac cu privire la restituirea împrumutului și încasarea dobânzii de întârziere
și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de către Natalia Iuzeac

c o n s t a t ă:

La 30 decembrie 2015, Arsenie Guzun a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nataliei Iuzeac cu privire la restituirea împrumutului și încasarea dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 iulie 2014, a împrumutat
Nataliei Iuzeac suma de 9000 Euro pe un termen de un an, până la 18 iulie 2015, fiind
întocmită în acest sens o recipisă.

Menționează că pârâta a garantat executarea obligației prin punerea în gaj a
casei de locuit individuale cu suprafața totală de 115 m. p. și a terenului aferent cu
suprafața de 0,0623 ha, cu nr. cadastral 3129200328, din str. Alexandru cel Bun, 26,
sat. Măgdăcești, r-nul Criuleni, ce aparțin cu drept de proprietate comună în
devălmășie a soților Fiodor Bodișteanu și Natalia Iuzeac.

Susține că pârâta s-a obligat în mod verbal să achite lunar dobânda pentru
împrumutul contractat și să restituie împrumutul în tranșe lunar, însă până în prezent,
aceasta nu și-a onorat obligațiile contractuale.

Afirmă că la situația din 28 decembrie 2015, datoria totală a pârâtei constituie
9000 Euro.

Relevă că conform prevederilor legale și contractuale, el a întreprins toate
măsurile legale, înștiințând în acest sens pârâta despre neexecutarea obligațiilor.

Mai relevă reclamantul că s-a adresat repetat către pârâtă cu notificare, prin care
a somat-o să achite datoria, ultima fiind preîntâmpinată și despre consecințele
neexecutării notificării, însă la fel datoria nu a fost restituită.

Invocă că pe lângă suma datorată, pârâta urmează să achite și dobânda de întârziere în sumă de 1117,85 Euro.

Solicită încasarea de la pârâtă a împrumutului în sumă de 9000 Euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 1117,85 Euro și a cheltuielilor de judecată suportate în cadrul acestui proces.

Prin hotărârea Judecătorei Criuleni din 16 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată de la Natalia Iuzeac (Bodișteanu) în beneficiul lui Arsenie Guzun suma împrumutului primit și nerambursat în termenul stabilit de contract în mărime de 9000 Euro, în valuta națională a Moldovei conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării hotărârii judecătorești. În temeiul art. 243 CPC a fost încasată de la Natalia Iuzeac (Bodișteanu) în beneficiul lui Arsenie Guzun dobânda de întârziere determinată conform art. 619 din Codul civil, pe care urmează să o achite debitoarea, chiar și în lipsa vinovăției, dacă nu va executa hotărârea în termen de 90 de zile de la data când aceasta a devenit definitivă. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasată de la Natalia Iuzeac (Bodișteanu) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5827 lei.

La 15 martie 2016, Natalia Iuzeac a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii, precum și scutirea de plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 a fost respinsă cererea Nataliei Iuzeac cu privire la scutirea de plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Natalia Iuzeac și a fost acordat Nataliei Iuzeac termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 4500 lei până la prima ședință fixată de instanța de apel pentru 17 mai 2016, orele 10.00, fiindu-i explicat că în caz contrar, apelul va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de către Natalia Iuzeac.

La 13 iunie 2016, Natalia Iuzeac a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurenta Natalia Iuzeac, în motivarea recursului, a indicat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată.

Menționează că accesul liber la justiție constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar democratic, fiind consacrat într-un număr important de documente internaționale, astfel că el are semnificații deosebite și pentru dreptul procesual, cât și pentru dreptul constituțional.

Susține că art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil.

Afirmă că în explicitatea acestui drept, în doctrina dreptului european, dreptul de acces la un tribunal este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta atingerea adusă drepturilor sale.”

Relevă că instanțele naționale au obligația să aplice fără echivoc și în mod direct concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în orice caz concret.

Mai relevă că în cazurile Clionov contra Moldovei, Tudor-Comerț contra Moldovei, Teltronic contra Moldovei și altele, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dreptul la justiție este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare, împrejurare în care ea se găsește în prezent.

Menționează că ea nu a primit de la intimat careva mijloace financiare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la 20 mai 2016, instanța de apel a expediat în adresa recurenteii copia încheierii, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către ultima, din care considerente recursul declarat la 13 iunie 2016 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 15 martie 2016, Natalia Iuzeac a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni din 16 februarie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii, precum și scutirea de plata taxei de stat.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 a fost respinsă cererea Nataliei Iuzeac cu privire la scutirea de plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Natalia Iuzeac și a fost acordat Nataliei Iuzeac termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 4500 lei până la prima ședință fixată de instanța de apel pentru 17 mai 2016, orele 10.00, fiindu-i explicat că în caz contrar, apelul va fi restituit.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată în adresa Nataliei Iuzeac la 12 aprilie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 54), fiind recepționată de ultima la 20 aprilie 2016, ce rezultă din avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 55).

Cu toate acestea, Natalia Iuzeac nu a înlăturat neajunsul cererii de apel și nu a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în termenul stabilit de instanța de apel.

Constatând că apelanta Natalia Iuzeac nu a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în interiorul termenului acordat de instanță, prin încheierea din 17 mai 2016, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Natalia Iuzeac împotriva hotărârii Judecătoriai Criuleni din 16 februarie 2016.

Instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece neînlăturarea de către Natalia Iuzeac a neajunsului cererii de apel în interiorul termenului stabilit prin încheierea din 12 aprilie 2016, atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Or, art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, direct indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Cât privește argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs, instanța de recurs constată că nu pot fi reținute, deoarece aceasta se axează la starea financiară a Nataliei Iuzeac și imposibilitatea achitării taxei de stat.

Pe când, deși Nataliei Iuzeac a recepționat încheierea instanței de apel din 12 aprilie 2016, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat și acordat apelantei termen pentru achitarea taxei de stat, ultima nu a contestat încheierea menționată în ordinea stabilită prin lege, aceasta devenind irevocabilă prin neatacare.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Natalia Iuzeac.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Arsenie Guzun împotriva Nataliei Iuzeac cu privire la restituirea împrumutului și încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. .

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătoria

Nicolae Craiu

Maria Ghervas